فرم طرح دوره (Course Plan)

نام درس : پرستاری سلامت مادر و نو زاد **تعداد واحد: 2/5**	**رشته تحصیلی:** **پرستاری**	**مقطع تحصیلی دانشجویان:** **کارشناسی**	**محل برگزاری:** **ساختمان کلاس ها**	**مدرس:** **ملیحه اسحاق زاده**	**نیمسال تحصیلی:** **نیمسال اول 1404**
دانشکده: **پرستاری مامایی**	**گروه آموزشی:** **پرستاری**	**روز و ساعت برگزاری کلاس:** **دوشنبه 18-16**	**تلفن و روزهای تماس:** **0515228029**	**آدرس دفتر:** **دانشکده پرستاری مامایی**	**آدرس ایمیل:** **m.eshaghzadeh93@gmail.com**

هدف کلی درس:

کسب دانش، نگرش و مهارت دانشجویان نسبت به بهبود سلامت مادران و نوزادان در راستای تامین سلامت جسمی ، روانی، اجتماعی و معنوی از لقاح تا کهنسالی

اهداف اختصاصی درس:

- ✓ **ارزیابی و تریاژ سریع:** علائم حیاتی و وضعیت بالینی مادر و نوزاد در شرایط پرخطر (مانند خونریزی‌های مامایی، پره‌اکلامپسی، دیستوشی) را سریعاً ارزیابی و تریاژ نماید.
- ✓ **مدیریت اورژانسی:** پروتکل‌های درمانی و پرستاری اورژانسی را در مواجهه با فوریت‌های مامایی (مانند پرولاپس بند ناف، خونریزی پس از زایمان، تشنج اکلامپسی) با کارایی بالا اجرا کند.
- ✓ **طراحی طرح مراقبتی:** برای مادران و نوزادان پرخطر (مانند نوزاد پره‌ترم، مادر دیابتی) یک طرح مراقبتی جامع و مبتنی بر شواهد تدوین کند.
- ✓ **مداخلات مبتنی بر خانواده:** مداخلات حمایتی و آموزشی لازم را برای تطبیق خانواده در مواجهه با موقعیت‌های بحرانی (مانند ناباروری، زایمان پرخطر) انجام دهد.

منابع اصلی درس:

-Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams obstetrics, 24e. Mcgraw-hill; 2022.

منابع فرعی درس:

. -Leifer ،Maternity Nursing. An Introduction Text. 19thed

2-پرستاری مادران و نوزادان اثر میترا ذوالفقاری، انتشارات بشری -1400

3-پرستاری بهداشت مادران و نوزادان اثر ربابه ضیغمی کاشانی - الهه دشتی - محمود بختیاری- انتشارات جامعه نگر

4-درسنامه جامع بهداشت مادر و نوزاد اثر فاطمه باقری و زهرا عسکری حسینی – انتشارات پرستاران جوان مشهد -1394

روش تدریس:

- ✓ **آموزش مبتنی بر شبیه‌سازی :(Simulation)** برگزاری سناریوهای مدیریت اورژانس‌های مامایی) مانندPPH ، پرولاپس بند ناف (در محیط شبیه‌سازی‌شده.
- ✓ **آمادگی برای شبیه‌سازی :**آمادگی کامل برای ایفای نقش در سناریوهای شبیه‌سازی و مهارت‌های مورد نیاز.
- ✓ **حل مسئله بالینی :(Case-Based Learning - CBL)** استفاده از موارد واقعی و پیچیده برای تصمیم‌گیری گروهی و اجرای تدابیر پرستاری.
- ✓ **طراحی پروتکل/تحلیل مورد :**تدوین یک **پروتکل پرستاری سریع** و مبتنی بر شواهد برای مدیریت یکی از فوریت‌های مامایی یا ارائه تحلیل موردی عمیق از یک بیماری پرخطر.
- ✓ **ایستگاه‌های مهارتی :(Skill Stations)** برگزاری کارگاه‌های عملی برای تقویت مهارت‌های خاص) مانند تفسیر CTG پایه، آماده‌سازی برای زایمان ابزاری.
- ✓ **شرکت فعال در گفتگو** و بحث گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده.
- ✓ **آموزش معکوس :(Flipped Classroom)** اختصاص مباحث دانشی (مانند بیماری‌های عفونی، دیابت) برای مطالعه‌ی قبلی و استفاده از زمان کلاس برای بحث و حل چالش‌های بالینی.

مسئولیت های فراگیران:

- ✓ **آمادگی و حضور منظم:**

حضور به موقع در کلاس و پیش‌مطالعه مباحث تعیین شده قبل از هر جلسه (برای اجرای موفقیت‌آمیز رویکرد آموزش معکوس).

- ✓ خاموش بودن تلفن همراه در کلاس.
- ✓ **مشارکت فعال و تحلیل:**

شرکت فعال و سازنده در بحث‌های گروهی، حل مسئله‌های بالینی (CBL) و پاسخ به سؤالات مطرح شده در طول کلاس.

- ✓ انجام دقیق تکالیف و کوئیزهای تعیین‌شده در پایان هر مبحث.
- ✓ **تولید محتوا و مهارت‌آموزی:**

طراحی پروتکل/تحلیل مورد : هر دانشجو/گروه موظف است یک پروتکل پرستاری سریع و مبتنی بر شواهد را برای مدیریت یکی از فوریت‌های مامایی مانند PPHیا پرولاپس بند ناف تدوین و ارائه کند.

- ✓ **آمادگی برای شبیه‌سازی :**

آمادگی کامل برای ایفای نقش عملی در سناریوهای شبیه‌سازی مدیریت بحران (Role-Playing) و نمایش مهارت‌های عملی مورد نیاز در فوریت‌های مامایی.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

نحوه محاسبه نمره کل:

الف) در طول دوره (۴۰٪)

آزمون‌های تکوینی (کوئیزها) و تکالیف ۱۰٪ ۲ نمره

آزمون میان ترم (مفاهیم و تحلیل CBL - هفته اول آذر ماه) ۱۵٪ ۳ نمره

پروژه پروتکل/تحلیل مورد (سنجش توانایی تصمیم‌گیری و پژوهش) ۱۵٪ ۳ نمره

ب) پایان دوره (۶۰٪)

آزمون پایان ترم (کتبی) ۴۰٪ ۸ نمره

ارزیابی عملکرد بالینی (OSCE/Simulation) (سنجش مهارت عملی در فوریت‌ها) ۲۰٪ ۴ نمره

جمع کل ۱۰۰٪ ۲۰ نمره

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

بیشتر از یک ربع تاخیر غیبت لحاظ میشود

بیشتر از سه جلسه غیبت حذف درس لحاظ میشود

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: عنوان درس، نیمسال: اول 1404					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
1	1404/06/31	16-18	آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی خارجی زنان	ملیحه اسحاق زاده	1) آناتومی دستگاه تولید مثل خارجی را توضیح دهد 2) خونرسانی و عصب دهی دستگاه تولید مثل خارجی را توضیح دهد
2	1404/07/7	16-18	آشنایی با آناتومی اعضا تولید مثل داخلی و خونرسانی و عصب دهی آن	ملیحه اسحاق زاده	1) آناتومی اعضای تولید مثل داخلی(رحم، سرویکس، تخمدان ها، رباط ها) را توضیح دهد 2) عروق خونی لگن را توضیح دهد 3) مجاری لنفاتیک لگن را توضیح دهد 4) عصب گیری لگن را توضیح دهد 5) آناتومی اعضای تولید مثل داخلی(تخمدان و لوله فالوپ) را توضیح دهد
3	1404/07/14	16-18	آشنایی با سیکل تناسلی زنان	ملیحه اسحاق زاده	1) تغییرات سیکل تخمدانی بر اساس هورمونها توضیح دهد

					2) تغییرات سیکل تخمدانی مرحله فولیکولی و مرحله لوتئال و تخمک گذاری را توضیح دهد 3) تغییرات سیکل آندومتری – قاعدگی و پرولیفراتیو را توضیح 4) سیکل آندومتری –ترشحی را توضیح دهد 5) تغییرات در قاعدگی را توضیح دهد 6) سندرم پیش از قاعدگی، دیسمنوره اولیه و ثانویه را توضیح دهد
4	1404/07/21	16-18	آشنایی با رشد و تکامل جنینی1	ملیحه اسحاق زاده	1)بلوغ تخمک و انتقال آن به لوله رحم را توضیح دهد 2)مرحله تخمک گذاری و اتفاقات حین تخمک گذاری را توضیح دهد 3)بلوغ اسپرم و انتقال آن به لوله رحم را توضیح دهد 5)لقاح ، ظرفیت پذیری و واکنش آکروزومی را تعریف کند

					6)تروفوبلاست را توضیح دهد 7)لایه های جنینی را نام ببرد و توضیح دهد 8)چگونگی رشد و تکامل جنین و مراحل رشد و تکامل جفت را در هر ماه حاملگی توضیح دهد 9)انواع جفت های طبیعی و غیر طبیعی را توضیح دهد 10)ساختار و آناتومی و عملکردآمنیون را توضیح دهد 11)بند ناف و ساختمان های مربوط به آن را توضیح دهد 12)دسیدوا و لایه های تشکیل دهنده آن را توضیح دهد
5	1404/07/28	16-18	آشنایی با تعریف واژه ها و اختصارات و اصلاحات حاملگی	ملیحه اسحاق زاده	1) علم مامایی را تعریف نماید. 2) دوران پری ناتال را تعریف نماید. 3) میزان تولد ، تولد را تعریف نماید. 4) میزان باروری را تعریف نماید. 5) مرده زایی ومرگ نوزاد ،میزان مرده زایی

					6) میزان مرگ و میر پری ناتال و میزان مرگ و میر شیرخوار را تعریف نماید. وزن کم ، وزن فوق العاده کم در هنگام تولد را تعریف نماید
6	1404/08/5	16-18	آشنایی با علایم و نشانه های حاملگی	ملیحه اسحاق زاده	1) علایم و نشانه های فرضی حاملگی را توضیح دهد 2) علایم و نشانه های احتمالی حاملگی را توضیح دهد 3) علایم و نشانه های قطعی حاملگی را توضیح دهد 4) روش های تشخیص حاملگی را توضیح دهد 5) نحوه تعیین تاریخ تقریبی زایمان را توضیح دهد 6) سن بارداری را به هفته تعیین نماید 7) محاسبه و تخمین سن حاملگی را انجام دهد
7	1404/08/12	16-18	آشنایی با مراقبت های دوران بارداری	ملیحه اسحاق زاده	1) معاینات فیزیکی و آزمایشات لازم در طی ویزیت مراقبت های بارداری توضیح دهد 2) فواید و علل سونوگرافی در تریمسترهای مختلف بارداری را شرح دهد

					3) زمان ویزیت مراقبتهای بارداری را براساس سن حاملگی شرح دهد 4) دفعات مراقبت های معمول بارداری را نام ببرد.
8	1404/08/19	16-18	آشنایی با شکایات شایع دوران بارداری	ملیحه اسحاق زاده	1) علت وراههای پیشگیری ودرمانی تهوع واستفراغ راتوضیح دهد 2) علت وراههای پیشگیری ودرمانی سوزش سردل راتوضیح دهد 3) علت وراههای پیشگیری ودرمانی کمردرد، سردرد ،پتیا لیسم راتوضیح دهد علت وراههای پیشگیری ودرمانی هموروئید در بارداری را توضیح دهد
۹	1404/08/26	16-18	آشنایی با آناتومی اعضا تولید مثل داخلی و خونرسانی و عصب دهی به لگن	ملیحه اسحاق زاده	1)آناتومی لگن استخوانی راتوضیح دهد. 2)انواع لگن را نام ببرد 3)خصوصیات انواع لگن را توضیح دهد 4)اقطار لگنی را توضیح دهد
۱۰	1404/09/10	16-18	آشنایی با زایمان طبیعی1 و عوامل مؤثر بر آن	ملیحه اسحاق زاده	1) حرکات اصلی لیبر را توضیح دهد 2) مانورهای لئوپولد را توضیح دهد 3) وزن جنین را محاسبه کند

					4) مراحل زایمان را نام برد و هر کدام را توضیح دهد
۱۱	1404/09/17	16-18	آشنایی با زایمان طبیعی2 و عوامل مؤثر بر آن	ملیحه اسحاق زاده	1) دیلاتاسیون و افاسمان و استیشن را توضیح دهد 2) درزها و فونتانل های سر جنین را بشناسد و توضیح دهد 3) قرار جنین، نمایش و وضعیت جنین را توضیح دهد 4) خصوصیات انقباضات رحمی را توضیح دهد 5) چگونگی اداره یک لیبر طبیعی را توضیح دهد
۱۲	1404/09/24	16-18	آشنایی با زایمان طبیعی 3و عوامل مؤثر بر آن	ملیحه اسحاق زاده	1) لیبر و علایم شروع لیبر را توضیح دهد 2) علایم حیاتی مادر در هر مرحله از زایمان توضیح دهد 3) آزمایشات لازم در لیبر را درخواست و تفسیر نماید 4) اداره مرحله اول زایمان را (پایش مادر، دریافت مایعات وریدی و عملکرد مثانه) را توضیح دهد
۱۳	1404/09/4	16-18	آشنایی با زایمان طبیعی 4و عوامل مؤثر بر آن	ملیحه اسحاق زاده	1) مرحله دوم زایمان و مراقبت های مربوط به آن را توضیح دهد

					2) مرحله سوم زایمان و مراقبت های مربوط به آن را توضیح دهد 3) نحوه خروج جفت را توضیح دهد 4) دیستوشی مثانه را توضیح دهد 5) مرحله چهارم لیبر و مراقبت های آن را توضیح دهد 6) اپی زیاتومی و انواع آن را توضیح دهد
۱۴	1404/09/11	16-18	آشنایی با روش های غیر دارویی تسکین درد 2و1	ملیحه اسحاق زاده	1) اصول زایمان ایمن وانواع روش های غیر دارویی تسکین درد به تفکیک بیان نماید. 2) مزایا و معایب روش های غیر دارویی و مکانیسم اثر آن را توضیح دهد 3) طب فشاری و محل های آن در نقاط مختلف بدن را توضیح دهد 4) روش های غیر دارویی که فیدبک محیطی به درد را کاهش میدهند، توضیح دهد 5) آروماتراپی در زایمان را توضیح دهد 6) زایمان در آب و تکنیک تن آرامی 7) وضعیت های مناسب در مراحل مختلف زایمان را توضیح دهد 8)مکانیسم ماساژ را توضیح دهد

					9)اثرات مکانیکی، فیزیولوژی و روانی ماساژ را توضیح دهد 10)انواع ماساژ سوئدی را نام و توضیح دهد 11)آمادگی های لازم جهت انجام ماساژ و موارد منع ماساژ را توضیح دهد را توضیح دهد 12)چگونگی انجام ماساژ در نقاط مختلف بدن را توضیح دهد
۱۵	1404/09/18	16-18	آشنایی با دوره نفاس و تغییرات فیزیولوژیک و آناتومیک آن	ملیحه اسحاق زاده	1) تغییرات تناسلی بعد زایمان را توضیح دهد 2) تغیرات پستان ها و سیستم گردش خون را توضیح دهد 3) تغییرات گوارشی و ادراری را توضیح دهد 4) مراقبت های دوره نفاس را توضیح دهد
۱۶	1404/09/25	16-18	آشنایی با بلوغ و یائسگی	ملیحه اسحاق زاده	1)بلوغ و علایم آن وعوامل موثر بر شروع زمان بلوغ را توضیح دهد. 2)تغییرات فیزیکی در بلوغ را توضیح دهد 3) مراحل تکامل دربلوغ دختران و مردان را توضیح دهد

				4) انحراف از مسیر تکاملی بلوغ را توضیح دهد 5) یائسگی را توضیح دهد و عوامتل موثر بر شروع یائسگی را توضیح دهد 6) مکانیسم یائسگی وتغییرات هورمونی یائسگی را توضیح دهد 7) علایم و نشانه های یائسگی را توضیح دهد 9) وازوموتور و تشخیص و درمان آن راتوضیح دهد 10) استئوپروز و تشخیص و درمان آن را توضیح دهد
۱۷	-		**امتحان پایان ترم**	-	-

تاریخ امتحان میان ترم:

تاریخ امتحان پایان ترم:

سایر تذکرهای مهم برای دانشجویان: